

Antagna KF 2017-06-12 § 96

Reviderade KF 2018-03-19 § 69

Fastställt Bolagsstämma 2018-04-04 § 12

Ägardirektiv

Borgholm Energi AB

Detta ägardirektiv avser Borgholm Energi AB, (556527-7455), nedan kallat bolaget. Ägardirektivet är antaget av kommunfullmäktige och fastställt på bolagsstämma.

1. Bolaget som en del av den kommunala organisationen

Bolaget är dotterbolag till Borgholm Energi Elnät AB, som ägs av Borgholms kommun. I ägardirektivet används begreppet "kommunkoncern", vilket används som ett sammanfattande begrepp för kommunens nämnder och förvaltningar, bolag samt stiftelser. Bolaget är en del av kommunens verksamhet och ska enligt kontrollkriteriet omfattas av samma kontroll som kommunens egen förvaltning. Kontrollkriteriet är en förstärkning av Kommunallagen och anger att kommunen genom kommunstyrelsen från och med 1 januari 2013 har en förstärkt uppsiktsplikt över sina bolag.

Vidare ska bolaget beakta kommunens övergripande strategiska mål, långsiktiga planering och styrning samt policydokument där detta är tillämpligt. Bolagets verksamhet regleras, utöver lag och av bolagsordningen, av direktiv utfärdade av kommunfullmäktige, fastställda av bolagets årsstämma.

2. Samhällsnytta, vision och målsättning

Bolaget är en del i den kommunala organisationen. Bolaget ska därför ta fram egna mål utifrån kommunfullmäktiges antagna strategiska mål. Bolaget ska utföra sin verksamhet så att den långsiktigt bidrar till att främja hållbar utveckling och tillväxt inom kommunen samt utveckla samhällsnyttan inom sin sektor. Bolaget ska i samverkan med kommunen arbeta för att realisera kommunens vision samt kommunfullmäktige beslutade strategiska mål.

Kommunens vision: "Med gemensamma krafter utvecklar vi hela Borgholms kommun till något vi är stolta över. Nu och för framtiden."

3. Kommunens direktivrätt

Bolagets styrelse och verkställande direktör har att följa utfärdade ägardirektiv, såvida dessa inte strider mot bolagsordningen, mot tvingande bestämmelse i lag eller annan författning, exempelvis Aktiebolagslagen och Offentlighets- och sekretesslagen. Detta ägardirektiv är ett komplement till bolagsordningen.

4. Demokratiska aspekter

Kommunallagen slår fast att insynsfrågorna är viktiga ur demokratisk synpunkt. Bolaget ska ha en öppen attityd i dessa frågor. I bolagsordningen ska anges: "Allmänheten har rätt att ta del av allmänna handlingar hos bolaget enligt de grunder som gäller för allmänna handlingars offentlighet i 2 kap tryckfrihetsförordningen och offentlighets- och sekretesslagen".

Styrelsen i bolaget bestämmer vem som ska ha beslutanderätten när gäller utlämnande av handlingar. Vägran att utlämna handling ska på sökandes begäran prövas av styrelsen.

5. Bolagets verksamhet

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att inom Borgholms kommun svara för *vatten- och avloppsförsörjningen, insamla, transportera, återvinna och avskaffa avfall, bygga, äga och förvalta egna fastigheter och egna bostäder.*

6. Särskilda ägardirektiv rörande skattefinansierad verksamhet

Bolaget har genom avtal uppdrag av beställaren Borgholms kommun att utföra tjänster inom de skattefinansierade verksamheterna, specificerat som "Teknisk Service" och omfattas av

- Gata, park och hamnar
- Lokalvård
- Kost

Skattefinansierade verksamheten ägs av kommunen och förvaltas av bolaget. Kommunen äger frågor om utveckling och investering av infrastruktur. Tillkommande oförutsedda kostnader ska lämnas till kommunen för beslut innan genomförande. Ökade kostnader ska förankras i budgetprocessen.

Kommunfullmäktige har fattat beslut om att utfördela budget- och kostnadsansvar för den tekniska servicen, vilket innebär att respektive nämnd och förvaltning är beställare avseende dessa tjänster utifrån tilldelad rambudget. Omfattning och pris ska tydligt specificeras och regleras i avtal mellan beställare och utförare.

7. Bolagets ändamål

Bolagets syfte är att, med iakttagande av lokaliserings-, likställighets-, och självkostnadsprincipen, stärka kommunens attraktionskraft för såväl kommuninvånare som näringsliv. Ändamålet med bolagets verksamhet är att erbjuda en heltäckande service inom respektive verksamhetsområde samt trygga infrastrukturen enligt god teknisk praxis och med optimalt resursutnyttjande främja en god försörjning inom berörda områden till konkurrenskraftiga villkor.

Kommunen kan också välja att konkurrensutsätta hela eller delar av verksamheten bland annat för att stärka och utveckla det lokala näringslivet.

Bolaget ska aktivt arbeta för

- att ha en hög servicenivå och gott bemötande.
- att för verksamheterna eftersträva hållbarhet, förnyelsebarhet och kvalitet.
- att vara en bra arbetsgivare där medarbetarna mår bra och utvecklas.
- att ha en affärsmässig relation till det lokala näringslivet som leverantör-beställare-partner.
- att vara positiva till nya driftsformer i de olika verksamheterna.
- att följa med i utvecklingen inom respektive verksamhetsområde.

8. Ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt

Bolaget ska bereda kommunfullmäktige möjlighet att ta ställning i frågor av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.

Som frågor av principiell beskaffenhet betraktas:

- Förändrad bolagsstruktur – dvs frågor som berör bildande, förvärv och fusioner av bolag liksom frågor som rör försäljning av bolag eller delar av bolag.
- Förändring av strategiska aktieinnehav - dvs frågor som berör strategiska förvärv av aktier alternativt försäljning av strategiska aktieinnehav.
- Väsentliga förändringar av verksamhet – dvs start eller avveckling av rörelsegrenar.
- Investeringar – dvs större investeringar som ändrar nuvarande inriktning på verksamheten och/eller väsentligt kan påverka ägarens ekonomi eller annars är av strategisk betydelse för kommunen. Med större investering avses inte reinvesteringar eller andra investeringar för att hålla nuvarande fastighetsbestånd eller anläggningstillgångar intakta.

Uppstår tveksamhet om ställningstagande krävs, ska bolaget samråda med kommunstyrelsen.

Rekrytering av VD

Bolaget ska inbjuda till samråd med kommunstyrelsen inför rekrytering samt lönesättning och lönerevidering av bolagets verkställande direktör.

9. Förvaltningsberättelsen och granskningsrapporten

Årsredovisningen ska beskriva måluppfyllelsen kopplat till de mål som kommunfullmäktige antagit i energi- och klimatstrategi, VA-plan, avfallsplan med mera gällande bolagets verksamhet. Uttalandet ska vara så utformat att det kan läggas till grund för lekmannarevisorernas granskning liksom för kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap. 9 § Kommunallagen.

Bolagets lekmannarevisorer utsedda av kommunfullmäktige ska årligen i sin granskningsrapport särskilt yttra sig om bolaget bedrivits på ett ändamålsenligt sätt utifrån det syfte som angivits i bolagsordningen och i detta ägardirektiv, liksom de kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten.

10. Ekonomiska mål, avkastning och soliditet

Bolaget ska bedriva sin verksamhet på ett sådant sätt att kostnaden för verksamheten täcks genom taxor och hyror. Bolagets kostnader för att utföra skattefinansierad verksamhet ska faktureras enligt faktisk kostnad i efterskott. Vidare ska bolagets verksamhet bedrivas utifrån kommunkoncernens övergripande målsättning om god hushållning, vilket preciseras genom målen om avkastning och soliditet.

Avkastning

Bolagskoncernen ska under varje given treårsperiod sträva efter en genomsnittlig avkastning på totalt kapital motsvarande lägst 5,0 % för verksamhetsområdena Fastigheter, Bostäder, Fjärrvärme, Vindkraft och Elnät.

Vatten och Avlopp omfattas av LAV (lagen om allmänna vattentjänster) anger att resultatet i verksamheten under en 3-årsperiod inte går med vinst (justerat för godkända fondavsättningar). Här bör ägaren regelbundet följa kostnadstäckningen för utbyggnad av nätet, att resultatnivån följs samt utbyggnadstakten av beslutade verksamhetsområden.

För Återvinning och Avfall som omfattas bland annat av miljöbalken så gäller att verksamheten inte ska gå med vinst (över en treårsperiod exklusive fondavsättningar). Här bör ägaren regelbundet följa resultatnivån.

Med avkastning avses inte utdelning till ägaren. All skattefinansierad verksamhet är undantaget avkastningskrav och omfattas istället om målet om "god ekonomisk hushållning"

Avkastning på totalt kapital definieras som:

- Rörelseresultat + finansiella intäkter dividerat med balansomslutningen

Balansomslutningen definieras som:

- Ett medelvärde av balansomslutningen i de senaste tre periodboksluten.
- Balansomslutningen definieras per verksamhetsområde i tillämpliga delar.
- Bolaget kan ha differentierade avkastningsnivåer inom dess olika verksamhetsområden.

Soliditet

Bolagskoncernen ska under varje given treårsperiod sträva efter en genomsnittlig soliditet enligt nedan:

20 % och inte understiga 15 % för verksamhetsområdena Fastighet, Bostäder, Fjärrvärme, Vindkraft, Elnät.

För Vatten och Avlopp och Återvinning och Avfall så finns inget eget kapital då inga vinster får genereras.

Soliditeten anger hur stor del av tillgångarna som är finansierade med eget kapital. Eget kapital definieras per verksamhetsområde genom beräknade ackumulerade vinster.

11. Effektivisering

Bolaget ska fortlöpande effektivisera sin verksamhet

12. Finansiering

Bolagets verksamhet finansieras via taxor och avgifter. Långsiktiga investeringar kan finansieras med lån för vilka kommunen kan lämna borgen. Borgensavgift utgår i dessa fall. Bolaget har i övrigt att följa kommunfullmäktiges beslutade finanspolicy.

13. Styrning och samverkan

Styrelsen för bolaget ska fullfölja sitt uppdrag med beaktande av bestämmelser i Aktiebolagslagen, övrig tillämplig lagstiftning och gällande bolagsordning samt i enlighet med utfärdade ägardirektiv.

Bolaget ska

- följa av kommunfullmäktige utfärdade policydokument, handlingsprogram, riktlinjer och anvisningar i tillämpliga delar.
- följa av kommunstyrelsen antagen *Delegationsordning för personalfrågor* i tillämpliga delar.
- ansvara för att dess verksamheter samordnas med övriga nämnders och bolags verksamheter för att uppnå största möjliga kommunnytta.
- årligen till kommunen redovisa de risk-och sårbarhetsanalyser som bolaget ska göra med beaktande av lag 2006:544 om extraordinära händelser.
- vid en inträffad krishändelse i enlighet med denna lag, och som utgör svår påverkan på en eller flera viktiga samhällsfunktioner inom kommunens geografiska område, samordna sina insatser med kommunens krishante-ringsorganisation.

Kommunstyrelsen har enligt 6 kap 9 § Kommunallagen uppsiktsplikt över bolaget, vilken utövas enligt kommunstyrelsens reglemente. Kommunen och bolaget ska sammanträda vid minst fyra protokollförda tillfällen per år. Deltagare vid dessa möten ska vara kommunstyrelsens arbetsutskott, bolagets presidium, VD och bolagets ekonomichef samt kommunchef och kommunens ekonomichef.

För det löpande arbetet ska kommunen och bolaget på lämpligt sätt skapa gemensamma grupperingar för samråd. Syftet med detta är att skapa en väl fungerande kontaktyta mellan kommunen och bolaget samt att i samråd bereda de ärenden som fordrar kommunala beslut innan de verkställs av bolaget.

14. Budget och verksamhetsplan

Bolaget ska årligen fastställa verksamhetsplan med strategiska mål för de närmaste tre räkenskapsåren och budget för nästkommande räkenskapsår. Budgetarbetet ska följa antagen tidplan. Fastställd budget och verksamhetsplan ska tillställas kommunstyrelsen senast 30 september.

15. Kommunal redovisning och budget

Bolaget ska lämna de uppgifter som kommunen bedömer nödvändiga för upprättande av årsredovisning och delårsrapport enligt *Lag (1997:614) om kommunal redovisning*. Bolaget ska löpande under budgetarbetet lämna de uppgifter som kommunen bedömer nödvändiga för upprättande av kommunens budget. Budgeten ska relatera till mål och riktlinjer i de styrdokument som berör bolaget som är beslutade av kommunfullmäktige.
